

Cum să încurajezi gândirea laterală la copii

prof. învă. preșcolar Dan Emilia
G.P.P. „Prichindelul”-Rădăuți

Sistemul nostru educațional îi instruește pe copii să memoreze și să reproducă informații. Drept urmare, copiii noștri ajung să cultive obiceiul de a învăța pe parcurs și să piardă din dezvoltarea abilităților cum ar fi cercetarea sau analiza informațiilor. Cu toate acestea, ca educatori, putem susține și încuraja proactiv copiii preșcolari să dezvolte abilități și resurse care le pot îmbogăți viața. O astfel de abilitate este gândirea laterală.

Ce este gândirea laterală?

Tehnica „Lateral Thinking” a fost inventată de Edward de Bono în 1967. Potrivit acestuia, „Gândirea laterală este un ansamblu de procese care oferă un mod deliberat și sistematic de a gândi creativ ce are ca rezultat o gândire inovatoare într-o manieră repetabilă”. El mai spune: „O persoană folosește gândirea laterală pentru a trece de la o idee cunoscută la crearea de idei noi”. Gândirea laterală este o abilitate care poate fi foarte utilă pentru copiii preșcolari.

Cum ajută?

Gândirea laterală este direct legată de creativitate. Drept urmare, un copil care poate gândi lateral este adesea mult mai creativ și mai imaginativ decât omologii săi.

• Rezolvarea problemelor

Majoritatea problemelor din lumea reală nu au soluții simple și directe. Acesta este locul în care gândirea laterală poate fi utilă deoarece ajută la definirea problemei în moduri diferite și, astfel, vine cu un set mai larg de soluții dintre care să alegeți.

• Îmbunătățirea eficienței

Cele mai multe progrese tehnologice și creșteri în eficiență au fost realizate datorită gândirii creative. Gândirea laterală încurajează indivizii să vină cu modalități noi și mai bune de a face aceleași lucruri.

• Inovații și descoperiri

Gândirea laterală nu înseamnă doar îmbunătățirea a ceea ce există deja. De fapt, încurajează gândirea dintr-o perspectivă complet diferită și creează ceva nou și valoros.

Modalități de încurajare a gândirii laterale la copii

Deși există multe modalități de a încuraja gândirea laterală la copii, aceste cinci modalități se pot dovedi foarte utile. Pentru a ne aminti mai ușor, să reținem acronimul „BIIIT”.

1. Brainstorming în mod regulat

Este o idee minunată să introduci metoda brainstorming la intervale regulate, să zicem o dată pe săptămână. Începeți prin ridicarea unui obiect aleatoriu și rugați copiii să enumere 5 moduri diferite, creative în care poate fi folosit obiectul. După ce au terminat, adăugați propriile idei. De exemplu, dacă se întâmplă să alegeți un creion, faceți o listă despre utilizările posibile ale creionului. Veți fi surprinși de unele dintre ideile creative care apar. Dacă faceți acest lucru în mod regulat pentru o perioadă de timp, veți spori capacitatea copiilor dvs. de a privi dincolo de ceea ce este evident, de a căuta cele mai bizare posibilități și de a veni cu idei rezonabile înrădăcinate în realitate.

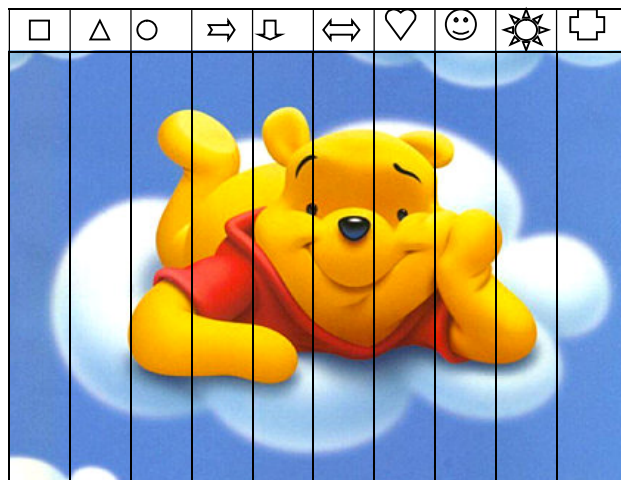
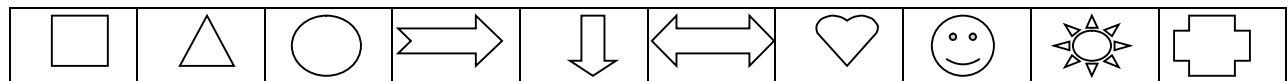
2. Invitați-i să rezolve puzzle-uri și teste de inteligență

Majoritatea copiilor iubesc provocările intelectuale. Deci, căutați și găsiți câteva puzzle-uri adecvate vârstei și teste de inteligență pe care să le rezolve copiii. În acest fel, vă puteți asigura că sunt pe drumul cel bun spre dezvoltarea artei gândirii laterale.

Alături de puzzle-ul classic format din piese de diferite forme încercați să folosiți și acest tip de puzzle, care va ajuta copiii să descopere imaginea așezând cifrele de pe fâșii în ordine crescătoare/descrescătoare. Se pot folosi diferite imagini, fotografii de familie sau fotografii cu aspecte surprinse în timpul activităților de la grădiniță.

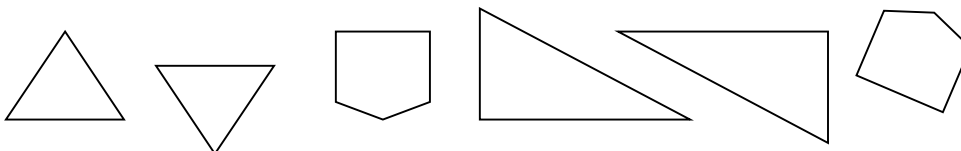
Următorul puzzle va putea fi rezolvat corect doar dacă se respectă ordinea elementelor din șirul dat:

TEST DE INTELIGENȚĂ

(exemplu)

1. Care dintre imaginile de mai jos, lipite împreună, vor face un dreptunghi:

2. Continuă șirul numerelor de mai jos:

1, 2, 3, 4, ...

3. PORTOCALIU este pentru CULOARE așa cum ACRU este pentru :

MIROS, GUST, VAZ, AUZ, IUBIRE

4. Identificați elementul care are o legătură cu cuvântul: METRU

LUNGIME, MIROS, CULOARE

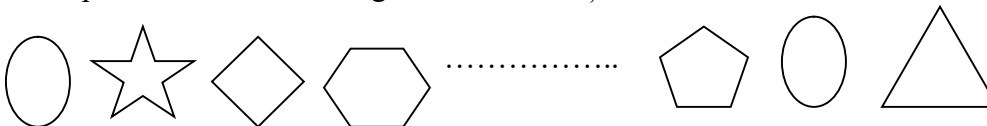
5. Care element nu se potrivește în șirul de mai jos ?

AUZ, VĂZ, MIROS, PIPĂIT, GRĂBIT

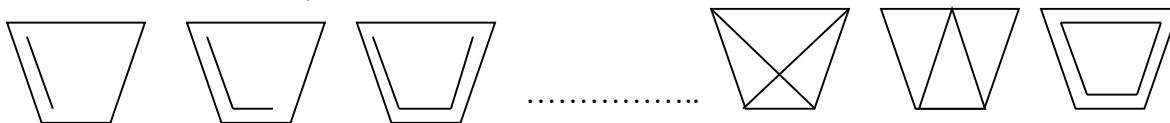
6. Ce numere lipsesc în șirul de mai jos?

1, 2, 3, ..., 5, 6, ..., ..., 9, ...

7. Completează modelul/Ce figură urmează în șir?:

8. Ce imagine continuă șirul de mai jos?

3. Învățați-i să se adapteze la simțurile lor

Intrările senzoriale reprezintă o mare parte a învățării gândirii critice și creative. Pentru a inversa efectele negative ale neglijării simțurilor, încurajați-vă copiii să se concentreze mai mult asupra lor. Un joc simplu care vă poate ajuta copiii să facă acest lucru este jocul 5-4-3-2-1. Acest joc poate fi jucat de copii de toate categoriile de vârstă. Iată cum ar trebui să joace copiii:

- Uitați-vă în jur și numiți cinci obiecte pe care le vedeți.
- Intindeți mâna și atingeți patru obiecte din jurul vostru.
- Închideți ochii și identificați cele trei sunete pe care le auziți.
- Folosiți simțul mirosului pentru a alege două mirosuri diferite în jurul vostru.
- Scufundați degetul într-o gustare, puneți-l pe vârful limbii și descoperiți ce ați gustat.

Acest exercițiu crește atenția, lărgeste perspectiva și sporește creativitatea, care, la rândul său, ajută la dezvoltarea abilităților de gândire laterală.

4. Încurajați-i să pună întrebări

A fi curios este cea mai bună parte a copilăriei. Punând întrebări, copiii nu numai că învață răspunsuri la aceste întrebări, dar descoperă și că aceeași întrebare poate avea răspunsuri diferite. De fapt, ei învață că aceeași problemă ar putea avea mai multe soluții diferite, iar aceasta este piatra de temelie a gândirii laterale.

Gândirea laterală încurajează copiii să rezolve în mod independent probleme și să devină inovatori creativi.

5. Jocul Tangram-pătratul magic

Tangram este format din 7 piese geometrice, iar cu ajutorul acestora se pot construi modele infinite de: flori, obiecte, oameni, etc.

Tehnica tangram este una dintre modalitățile atractive și la îndemâna oricui de antrenare a operațiilor gândirii de ordin superior.

Prin utilizarea tehnicii tangram, copilul își va dezvolta gândirea logică, percepția și memoria vizuală, va reuși să recunoască formele geometrice, iar sub îndrumarea adultului va crea povești cu personaje realizate.

Prin simpla încercare de a construi cu ajutorul celor 7 piese, diferite animale, obiecte sau siluete îi putem ajuta pe copii să experimenteze succesul contribuind astfel la creșterea încrederii și a autoeficacității.

Am prezentat în acest referat doar câteva modalități de încurajare a gândirii laterale la copii.

Deci, sunteți gata să începeți să încurajați gândirea laterală în activitățile zilnice din grădiniță?

BIBLIOGRAFIE:

- *** Curriculum pentru educația timpurie, aprobat prin OMEN nr. 4694/ 2019;
- Mih, V., 2007, Psihologie educațională, Suport de curs, UBB, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației; Cluj-Napoca;
- Piaget, J., 1965, Psihologia inteligenței, Editura Științifică, București;
- Piaget, J., 1972, Psihologie și pedagogie, Editura Didactică și Pedagogică, București;
- Roco, M., 2001, Creativitate și inteligență emoțională, Editura Polirom, Iași;
- [http:// games.ztor.com/tang](http://games.ztor.com/tang).
- www.piticipenet.ro